

Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio kalba socialinėje vakarienėje NATO viršūnių susitikimo Vilniuje proga

2023 metų liepos 11 diena.

Labas vakaras, ponios ir ponai, sveiki atvykę į Valdovų rūmus šiai trumpai atokvėpio akimirkai - tikrai pelnytai, bet greitai prabėgsiančiai – kaip lietuviška vasara.

Šį vakarą pradėjome nuo partizanų - miško brolių ir sesių, kovojusių su sovietais už Lietuvos laisvę 1940-1950-aisiais, dainų. Tūkstančiai jų buvo kankinami ir nužudyti, dar šimtai tūkstančių lietuvių buvo ištremti į Sibirą ar Gulago stovyklas. Tačiau nepaisant sunkiai suvokiamos spaudos, šie žmonės išsaugojo laisvės siekį per penkiasdešimt sovietinės okupacijos metų ir padėjo mums visiems atkurti tokią Lietuvą, kurią dabar matote prieš savo akis – išdidžią, laisvą, nepriklausomą ir taikią.

Ši laisvės ugnis toliau liepsnoja kiekvieno lietuvių širdyje. Ir kai Ukraina pasipriešina Rusijos terorui, kai baltarusiai atsisako nusilenkti niekingam diktatoriui, kai rožių ar skėčių jūros kviečia kovoti už demokratiją, mes girdime istorijos aidą ir prisimename pamoką, kurią išmokome geriausiai – kovoje už laisvę niekas negali būti paliktas vienas.

Lietuva atgimė, kai skambant „Permainų vėjo“ dainos akordams griuvo Berlyno siena, o mūsų kontinentas ir vėl pradėjo gyventi taikos viltimi. Praėjus trims dešimtmečiams po tos permainų akimirkos permainų vėjo dvelksmą pakeitė oro pavojaus sirenos, „The Scorpions“ pakeitė „Permainų vėjo“ žodžius, o Europą padalinusi siena ir vėl išaugo. Žemyne vėl siaučia karas, o mums tenka prisiminti gyvenimą Šaltojo karo sąlygomis.

Rusijai pradėjus agresyvų karą prieš Ukrainą iš Vilniaus siunčiama žinia pasauliui yra aiški – privalome būti solidarūs ir stiprūs. Turime pasitelkti visas priemones – ginklus, šaudmenis, mokymus, žvalgybą, diplomatiją – ir Ukrainai pasiekti galutinę pergalę. Prieš mūsų akis formuojasi nauja Europos saugumo architektūra. Paremta stipresne nei bet kada NATO ir transatlantine partneryste. Su Suomija, su Švedija ir su Ukraina - lygiateise ir neatskiriama mūsų saugumo dalimi.

Mūsų saugumas – nuo Baltijos iki Juodosios jūros, nuo Atlanto iki Indijos ir Ramiojo vandenynų priklauso nuo taisyklėmis grįstos pasaulio tvarkos, kurią privalome ginti visi.

Vaizduotė nėra stipriausia Kremliaus pusė – režimas tiki tik tais dalykais, kuriuos mato. Todėl esame dėkingi Vokietijai už jos sprendimą nuolat Lietuvoje dislokuoti 4000 karių brigadą. Esame dėkingi visiems sąjungininkams, kurių kariai atvyksta saugoti NATO rytinių sienų ir nekantriai jų laukiame.

Tik mūsų visų tvirtas atsakas gali atgrasyti Maskvos divizijas ir karo samdinius, besitelkiančius vos kelių valandų atstumu nuo Lietuvos. Tik mūsų tvirtybė gali atgrasyti ir priešininkus kituose žemynuose, kurie tikisi, kad susigūšime kaskart susidūrę su ekonominiu spaudimu ar šantažu.

Ponios ir ponai,

Kuomet prieš 21 metus JAV prezidentas George W. Bush tūkstančių prie Rotušės aikštės susitikusių žmonių akivaizdoje pakvietė Lietuvą į NATO, jis taip pat pažadėjo, kad Lietuvai baigėsi ilga baimės, netikrumo ir vienatvės naktis [deja, vos keli miško broliai sulaukė šios akimirkos]. Šiandien šie žodžiai yra labai reikalingi Ukrainai ir būtent nuo mūsų priklauso ar po tamsios nakties išauš diena. Negalime praleisti šios galimybės! Turime tai padaryti ne tik dėl ukrainiečių, bet ir dėl mūsų pačių.

Ačiū!